

Συνδεθείτε μαζί μας!

www.cing.ac.cy

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΡ. 24 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014

Ερευνα 25 χρόνων για τα Κληρονομικά Μεταβολικά Νοσήματα

Το Τμήμα Βιοχημικής Γενετικής σε συνεργασία με το Σωματείο Ασθενών και Φίλων Κληρονομικών Μεταβολικών Νοσημάτων «Ασπίδα Ζωής», διοργάνωσε ημερίδα με θέμα τα κληρονομικά μεταβολικά νοσήματα με έμφαση στη γλουταρική οξυουρία τύπου Ι. Η Διευθύντρια του Τμήματος Δρ. Ανθή Δρουσιώτου, παρουσίασε το διαγνωστικό και ερευνητικό έργο του εργαστηρίου της στον τομέα των κληρονομικών μεταβολικών νοσημάτων τα τελευταία 25 χρόνια.

Φωτίου: «Στολίδι το ΙΝΓΚ»

«Το Ινστιτούτο είναι ένα στολίδι για την Κύπρο με διεθνή εμβέλεια», δήλωσε ο Επίτροπος Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα κ. Φώτης Φωτίου μετά από επίσκεψή του στο Ινστιτούτο, όπου ενημερώθηκε για τις δραστηριότητες και το διαχρονικό του ρόλο στα εθνικά ανθρωπιστικά προγράμματα. «Είναι υποχρέωση της πολιτείας να στηρίξει, με όλες τις δυνάμεις, και παρόλα τα οικονομικά προβλήματα, το Ινστιτούτο» υπέδειξε.

Ανανέωση Διαπίστευσης Τμήματος Κυτταρογενετικής & Γονιδιωματικής

Το Τμήμα Κυτταρογενετικής & Γονιδιωματικής πέρασε με επιτυχία την εξωτερική αξιολόγηση από τον Αμερικάνικο φορέα διαπίστευσης CAP (College of American Pathologists) για την ανανέωση της διαπίστευσής του. Η αξιολόγηση και ο έλεγχος ποιότητας, πρωτοκόλλων και διδακσιών γίνεται επιτόπου στο εργαστήριο από διαπιστευμένους επιθεωρητές του CAP. Αυτό αποδεικνύει για άλλη μια φορά την αριστεία και τη διεθνή αναγνώριση των εργαστηρίων του Ινστιτούτου.

Οι πρώτοι απόφοιτοι της ΣΜΙΚ

Μέσα σε έντονα συγκινησιακό κλίμα πραγματοποιήθηκε η αποφοίτηση των πρώτων μεταπτυχιακών φοιτητών της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου, γεγονός που σηματοδοτεί την ιστορική αναβάθμιση του Ινστιτούτου Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου και τη μετεξέλιξή του και σε ακαδημαϊκό κέντρο.

ΣΕΛΙΔΑ 4

Κώδικας κατά της σεξουαλικής παρενόχλησης

Το ΙΝΓΚ είναι ο πρώτος οργανισμός που εφάρμοσε Κώδικα πρόληψης και αντιμετώπισης φαινομένων σεξουαλικής παρενόχλησης στον εργασιακό χώρο, δημιουργώντας σχετικό μηχανισμό αντιμετώπισης τέτοιων περιπτώσεων. Η επίτευξη του στόχου αυτού έγινε με τη πολύτιμη βοήθεια της κ. Άννας Πηλαβάκη, Επιστημονικής Συνεργάτιδας της Επιτροπής Ισότητας Φύλων. Στη διάσκεψη Τύπου μίλησαν ο κ. Αντρέας Μυλωνάς του Υπ. Εργασίας, η κ. Αργεντούλα Ιωάννου Πρόεδρος της Επιτροπής και ο Λεωνίδα Φυλακτού Γενικός Διευθυντής ΙΝΓΚ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ασφάλεια, Υγεία και Ποιότητα στο ΙΝΓΚ

ΣΕΛΙΔΑ 2

Νέα τεστ κατά σπάνιων γενετικών ασθενειών

ΣΕΛΙΔΑ 3

Παγκόσμια απειλή ο Ebola

ΣΕΛΙΔΑ 8

Ασφαλές και αποδοτικό εργασιακό περιβάλλον

Το Γραφείο Ασφάλειας, Υγείας και Ποιότητας (ΓΑΥΠ) έχει αρμοδιότητες οι οποίες χωρίζονται σε δυο πεδία: της Ασφάλειας και Υγείας (Α&Υ) στην εργασία και της συμμόρφωσης του Ινστιτούτου με Διεθνή Πρότυπα Διαπίστευσης (ISO standards). Σχετικά με τα θέματα Α&Υ στην εργασία, οι αρμοδιότητες του ΓΑΥΠ περιλαμβάνουν: ανάπτυξη, εφαρμογή και υποστήριξη προγραμμάτων και διαδικασιών σχετικών με την επαγγελματική Α&Υ, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και Εθνική Νομοθεσία και σε συνεργασία με την Επιτροπή Ασφάλειας του Ινστιτούτου. Το ΓΑΥΠ διατηρεί και διασφαλίζει, όπου είναι απαραίτητο καλές πρακτικές σε θέματα ασφάλειας, υγείας και περιβάλλοντος διαμέσου των δραστηριοτήτων του ΙΝΓΚ.

Το ΓΑΥΠ συνεργάζεται και με το επιβλέπον και άλλο είδους προσωπικό του ΙΝΓΚ για να αναγνωρίσει και να διορθώσει τυχόν επιβλαβείς πρακτικές ή συνθήκες, με τη διενέργεια εσωτερικών/εξωτερικών ελέγχων. Γίνεται διαβούλευση με τους Διευθυντές των Τμημάτων/Κλινικών/Εργαστηρίων, για καλύτερη διασφάλιση καλών πρακτικών και ασφαλών διαδικασιών. Σε περίπτωση ατυχήματος ή τραυματισμού, το ΓΑΥΠ ενημερώνεται, τα ερευνά και τα αξιολογεί.

Ανάμεσα σε άλλα, το ΓΑΥΠ εισηγείται διαμόρφωση των χώρων εργασίας στις εγκαταστάσεις του ΙΝΓΚ καθώς και των πρακτικών που ακολουθούνται, για την ανάπτυξη πιο ασφαλών εργασιακών συνθηκών και βελτί-

ΑΡΘΡΟ

Μαρία Θεοχαρίδου, BSc, MSc

Λειτουργός Ασφάλειας,
Υγείας και Ποιότητας

mariath@cing.ac.cy

ωσης του εργασιακού περιβάλλοντος. Επιπλέον, εφαρμόζει, διενεργεί και αξιολογεί εκπαιδευτικά προγράμματα για την Α&Υ για το προσωπικό, και ενημερώνει ανάλογα την Επιτροπή Ασφάλειας.

Σε περίπτωση νεοπροσληφθέντα υπαλλήλου, το ΤΥΠ εξασφαλίζει την ενημέρωση και εξοικείωση του με το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας του ΙΝΓΚ, καθώς επίσης και με τις σχετικές διαδικασίες για τα θέματα αυτά. Αναφορικά με τη Διαπίστευση του Ινστιτούτου, το ΓΑΥΠ είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη, εφαρμογή και υποστήριξη των προγραμ-

μάτων και διαδικασιών σε συνάρτηση με το πρόγραμμα Διαπίστευσης κατά CYS EN ISO 15189:2007 του ΙΝΓΚ.

Επιπλέον, μέσω του ΓΑΥΠ, υπάρχει επίβλεψη για τη συμμόρφωση και αποτελεσματικότητα του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας με τις απαιτήσεις των προτύπων CYS EN ISO 15189:2007, καθώς επίσης και εξασφαλίζεται η συνεχής βελτίωση του συστήματος, σε συνεργασία με την Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας. Η συνεργασία αυτή καθορίζει και διατηρεί ενημερωμένο το Εγχειρίδιο Ποιότητας του ΙΝΓΚ, και άλλα έγγραφα συναφή με το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας.

Το ΓΑΥΠ συνεργάζεται και με άλλους Οργανισμούς και Αρχές και παρέχει βοήθεια και συνεργασία σχετικά με επιθεωρήσεις και διορθωτικές ενέργειες. Συμβουλεύει τη Διοίκηση για τις πρόνοιες της Νομοθεσίας (Νόμοι και Κανονισμοί) σχετικά με την Ασφάλεια, Υγεία και Διαπίστευση, και διενεργεί επιθεωρήσεις πάνω σε θέματα ασφάλειας, υγιεινής και ποιότητας.

Είναι στη δικαιοδοσία του ΓΑΥΠ να διατηρεί Εγχειρίδιο Έκτακτης Ανάγκης και διενεργεί ασκήσεις έκτακτης ανάγκης (πυρκαγιάς, σεισμού, κλη) προς συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ΙΝΓΚ για θέματα Ασφάλειας, Υγείας και Ποιότητας. Το ΓΑΥΠ αναπτύσσει διαδικασίες για να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των εργολάβων, προμηθευτών και άλλων εξωτερικών συνεργατών με τη σχετική νομοθεσία και τις πολιτικές Ασφάλειας, Υγείας και Ποιότητας του Ινστιτούτου.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Καθ. Λεωνίδας Φυλακτού

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Άντρια Ιωακείμ, Γιώργος Βατυλιώτης, Κύπρος Καρανίκης, Μαρία Λοΐζου, Μαρίνα Παύλου, Δρ Μάριος Φυλακτιδής, Δρ Πάολα Ευαγγελίδου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Άλφα Δημιουργική, τηλ. 22 515195
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Cassouliides Masterprinters, τηλ. 22 843600

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου

T.K. 23462, 1683 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. +357 22 392600, Φαξ +357 22 358237

email: info@cing.ac.cy

ISSN 1986-2105 (print) - ISSN 1986-2113 (online)

Νέα τεστ για διάγνωση σπάνιων γενετικών ασθενειών

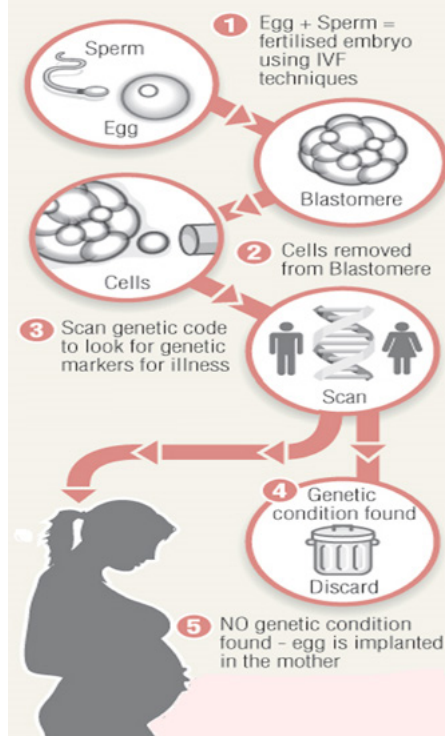
ΑΡΘΡΟ

Γιώργος Χριστόπουλος, MPhil
Ανώτερος Εργαστηριακός
Επιστημονικός Λειτουργός
gchrist@cing.ac.cy

Η προεμφυτευτική γενετική διάγνωση (ΠΓΔ) είναι μέθοδος πρόληψης γενετικών ασθενειών που συνδυάζει την τεχνολογία υποβοηθούμενης αναπαραγωγής με τη μοριακή γενετική διάγνωση. Η ΠΓΔ για μονογονιδιακές ασθένειες προσφέρεται σε ζευγάρια με υψηλό κίνδυνο για σοβαρές γενετικές ασθένειες που οφείλονται σε μεταλλάξεις σε ένα (ή και περισσότερα) γονίδια. Η ανίχνευση αυτών των μεταλλάξεων σε έμβρυα πριν την εμφύτευση στη μήτρα, καθιστά δυνατή την επιλογή μόνο υγιών εμβρύων, διασφαλίζοντας την επερχόμενη κύηση να είναι απαλλαγμένη από τον κίνδυνο αυτό. Αποτελεί εναλλακτική μέθοδο πρόληψης έναντι της προγεννητικής διάγνωσης.

Για κάθε περιστατικό, πριν την ΠΓΔ, πραγματοποιείται οικογενειακή μελέτη για το καθορισμό των γενετικών παραγόντων (μεταλλάξεις) που φέρει κάθε γονέας στο γονίδιο που εμπλέκεται στη νόσο (γονότυπος), ως επίσης και προσδιορισμό απλοτύπων στην οικογένεια με ανάλυση πολυμορφικών δεικτών. Κατά τη γενετική διάγνωση στις βιοψίες των εμβρύων γίνεται ταυτόχρονη χρήση και των δυο μεθόδων για τη διασφάλιση της ακριβείας της διάγνωσης. Στο Τμήμα Μοριακής Γενετικής Θαλασσαιμίας του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου, η ΠΓΔ εφαρμόζεται επιτυχώς από το 2004, σε συνεργασία με εξειδικευμένα Ιατρικά Κέντρα Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής. Αρχικά αναπτύχθηκε για

Προεμφυτευτική γενετική διάγνωση στο ΙΝΓΚ

τη β-θαλασσαιμία. Τα τελευταία όμως χρόνια, εφαρμόσαμε την ΠΓΔ και σε άλλες μονογονιδιακές γενετικές παθήσεις στα πλαίσια της ενεργούς και συνεχούς προσπάθειάς μας να βοηθήσουμε και οικογένειες με πιο σπάνιες κληρονομικές ασθένειες. Ήδη έχουμε αναπτύξει και εφαρμόσει με επιτυχία

νέα τεστ ΠΓΔ για τη δρεπανοκυτταρική αναιμία, α-θαλασσαιμία και άλλων σπάνιων αιμοσφαιρινοπαθειών, νόσο Tay-Sachs, Κυστική Ίνωση (CF), νόσο του Huntington, νόσο Charcot-Marie-Tooth 1A, επικρατές Παραγαγγλίωμα SDHB. Σύντομα θα εφαρμοστεί και για τη Μυοτονική Δυστροφία και την Πολλαπλή Ενδοκρινική Νεοπλασία τύπου 2B. Είμαστε δε σε θέση να πραγματοποιήσουμε μελέτες για την ανάπτυξη εξειδικευμένων τεστ ΠΓΔ και για άλλες σπάνιες γενετικές ασθένειες.

Η ΠΓΔ μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως θεραπευτική προσέγγιση για γενετικές ασθένειες όπου η μεταμόσχευση μυελού των οστών αποτελεί τη μοναδική ριζική θεραπεία. Έτσι, για να βοηθηθούν οικογένειες με παιδιά θαλασσαιμικό, στο Τμήμα μας αναπτύχθηκε και ΠΓΔ για επιλογή υγιών εμβρύων που ταυτόχρονα είναι ιστοσυμβατά (HLA matching) με θαλασσαιμικό αδελφάκι. Κατά τη γέννηση του υγιούς ιστοσυμβατού αδελφού γίνεται συλλογή αίματος από τον ομφάλιο λώρο και απομόνωση βλαστικών κυττάρων, τα οποία ακολούθως μεταμοσχεύονται στο θαλασσαιμικό αδελφάκι. Έτσι, επιτυγχάνεται ανοικοδόμηση του αιμοποιητικού συστήματος και πλήρης ίαση από τη θαλασσαιμία με υψηλά ποσοστά επιτυχίας.

Συνολικά, έχουν ήδη γίνει 204 προεμφυτευτικές γενετικές διαγνώσεις που κατέληξαν σε 65 κύσεις (μονήριες και δίδυμες), και τη γέννηση άνω των 70 υγιών παιδιών.

Πρώτη τελετή αποφοίτησης της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου

Στις 30 Οκτωβρίου 2014, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στο Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία, η 1^η τελετή αποφοίτησης της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου (ΣΜΙΚ). Απονεμήθηκαν 37 πτυχία επιπέδου Μάστερ, 20 στον κλάδο της Ιατρικής Γενετικής και 17 στον κλάδο της Μοριακής Ιατρικής. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι Υπουργοί Παιδείας Δρ Κώστας Καδής και Υγείας Δρ Φίλιππος Πατσάλης. Κατά την τελετή, ο Αν. Γενικός Διευθυντής της ΣΜΙΚ, Καθ. Λεωνίδας Φυλακτού, ανέφερε πως με τη λειτουργία της Σχολής ολοκληρώθηκε και επίσημα, το τρίπτυχο υπηρεσίες-έρευνα-εκπαίδευση του ΙΝΓΚ, μοντέλο μοναδικό και άκρως πετυχημένο για τη χώρα μας. Η ίδρυση της ΣΜΙΚ, ήταν η ολοκλήρωση μιας επίμονης προσπάθειας για προσφορά εκπαίδευσης υψηλού ποιοτικού επιπέδου, εξασφαλίζοντας στους απόφοιτους της Σχολής, την επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία τους στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Ο Κοσμήτορας της Σχολής, Καθ. Κυριάκος Κυριάκου, ευχαρίστησε τους φοιτητές που επέλεξαν τη ΣΜΙΚ για τη μεταπτυχιακή τους εκπαίδευση. Υπογράμμισε τη σημασία της επιλογής αυτής, αφού η Σχολή έχει θεμελιωθεί στη μακρόχρονη πορεία του ΙΝΓΚ στους τομείς της έρευνας, των υπηρεσιών και της συνεργασίας με τοπικά καθώς και διεθνή κέντρα

υγείας και εκπαίδευσης.

Κατά τη διάρκεια της τελετής βραβεύθηκαν από τον Υπουργό Παιδείας οι αριστούχοι Διδακτορικοί φοιτητές, **Άννα Κερανού (2012-13)** και **Κωνσταντίνος Λουκαρή (2013-14)** καθώς και οι αριστούχοι Μεταπτυχιακοί φοιτητές, **Μαρίνος Φωτιάδης (2012-13)** και **Olga Novokhatskaya (2013-14)**. Στην τελετή τιμήθηκαν και οι χορηγοί της Σχολής, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά για τη στήριξη και την κοινωνική τους υπευθυνότητα, συμβάλλοντας έμπρακτα στην ανάπτυξη της ιατρικής έρευνας:

- **Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη**
- **Τράπεζα Eurobank**
- **Όμιλος Ελληνικής Τράπεζας**
- **ΟΠΑΠ Κύπρου**

Ορκωμοσία φοιτητών

Ιδιαίτερη στιγμή της τελετής αποτέλεσε η ορκωμοσία των φοιτητών. Ο Καθ. Φυλακτού τόνισε τη σημασία της ορκωμοσίας «Ο όρκος της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου ενώνει τη δύναμη των αξιών του Ινστιτούτου με το χρέος της επιστημονικής κοινότητας να εργάζεται ακατάπαυστα για το καλό της ανθρωπότητας. Στο επίκεντρο όλων των δραστηριοτήτων του Ινστιτούτου – έρευνα – υπηρεσίες – εκπαίδευση – βρίσκεται και θα βρίσκεται

πάντοτε ο άνθρωπος. Η απόκτηση της γνώσης είναι συναφασμένη με το αίσθημα της ευθύνης προς την κοινωνία, προς τους ασθενείς και προς τον συνάνθρωπο».

Ύμνος της Σχολής

Θερμές ευχαριστίες απευθύνουμε στον καταξιωμένο Κύπριο μουσικοσυνθέτη **Σάββα Σάββα**, για τη σύνθεση και ενορχήστρωση του ύμνου της ΣΜΙΚ, καθώς και στη **Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Κύπρου**, το Μαέστρο Πύργο Κουντούρη και τους Καθηγητές των νεαρών μουσικών για την άρτια εκτέλεση του ύμνου κατά την είσοδο και έξοδο των φοιτητικών και ακαδημαϊκών πομπών.

Προγράμματα Σχολής

Η Σχολή Μοριακής Ιατρικής Κύπρου προσφέρει πλήρως αξιολογημένα προγράμματα σπουδών Μάστερ και Διδακτορικό, στους κλάδους της Μοριακής Ιατρικής και Ιατρικής Γενετικής. Επιπρόσθετα, από το Σεπτέμβριο του 2015, θα προσφέρονται και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στους κλάδους της Νευροεπιστήμης και της Βιοιατρικής Έρευνας. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στο 22392840 και στην ιστοσελίδα της Σχολής, www.cing.ac.cy/csmm/

ΧΟΡΗΓΟΙ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ανοιξιάτικη κρουαζιέρα για την ελπίδα με τη Louis Cruises

Για άλλη μια χρονιά το TELETHON συμπεριλαμβάνει στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων του την ανοιξιάτικη κρουαζιέρα για την ελπίδα. Το TELETHON βάζει πλώρη με το υπερπολυτελές Thomson Spirit της Louis Cruises για τέσσερις μαγευτικούς προορισμούς: Πάτμο, Βόλο, Πειραιά και Ρόδο. Θα υπάρχουν επιχορηγημένες τιμές για όσους κρατήσουν με το TELETHON καθώς και ειδικές τιμές για παιδιά μέχρι 16 ετών. Τα καθαρά έσοδα θα διατεθούν στο TELETHON. Για περισσότερες πληροφορίες τηλεφωνήστε στο 99 122 472. Διοργανωτής της κρουαζιέρας η Louis Cruises.

Πάντα δίπλα μας η Petrolina (Holdings) Public Ltd

Η Petrolina (Holdings) Public Ltd στηρίζει το TELETHON έμπρακτα για ακόμη μια χρονιά. Εκπρόσωποι του ΙΝΓΚ απένειμαν τιμητικές πλακέτες στην κ. Γεωργία Λευκαρίτου, Marketing Assistant Manager/Public Relations Manager της Petrolina (Holdings) Public Ltd και στον κ. Δημήτρη Μαυρομίχαλο, General Manager της PPT Aviation Services, για την πολύτιμη προσφορά τους στον φιλανθρωπικό μας θεσμό. Η κ. Λευκαρίτου και ο κ. Μαυρομίχαλος ανακοίνωσαν επίσης ότι οι εταιρείες τους θα στηρίξουν το TELETHON και για το 2015. Ως γνωστό η Petrolina και η θυγατρική της εταιρεία PPT Aviation Services συνδιοργανώνουν με το TELETHON το ετήσιο «Ταξίδι με τα Φτερά της Ελπίδας» που φέτος θα πραγματοποιηθεί το Μάρτιο 2015. Περισσότερες πληροφορίες για το ταξίδι θα ανακοινωθούν σε μεταγενέστερο στάδιο.

Τουρνουά Futsal και Πανηγύρι Χαράς

Η Κοινοτική Αστυνόμευση Λευκωσίας διοργάνωσε τουρνουά Futsal και πανηγύρι χαράς για το Telethon στις 9 Νοεμβρίου. Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα του Αρχηγού Αστυνομίας, Ζαχαρία Χρυσοστόμου και πραγματοποιήθηκε στο πάρκο Αγίου Δημήτριου στο Στρόβολο. Στο τουρνουά futsal έλαβαν μέρος 22 ομάδες. Νικήτρια ομάδα futsal ήταν αυτή της ΜΜΑΔ, στη 2η θέση η ομάδα futsal του ΙΝΓΚ και στη 3η θέση κατατάχθηκε η ομάδα της G4S. Στο πανηγύρι χαράς πέρασαν τη μέρα εκατοντάδες επισκέπτες όπου μικροί και μεγάλοι ψυχαγωγήθηκαν από πληθώρα δραστηριοτήτων που υπήρχαν στην εκδήλωση. Τα έσοδα της εκδήλωσης ξεπέρασαν τις 3.000 ευρώ.

Μεγάλος χορηγός για το 2015
συνεχίζει να είναι η ΟΓΙΑΠ Κύπρου

ΟΓΙΑΠ
ΚΥΠΡΟΥ

Στηρίζουν

Facebook για το TELETHON

Με χαρά σας ανακοινώνουμε ότι το Telethon απέκτησε τη δική του επίσημη σελίδα στο facebook όπου μπορείτε να κάνετε Like και να μαθαίνετε τα νέα μας αλλά και τις εκδηλώσεις μας.

Κάντε Like, λοιπόν, το Telethon Cyprus.

Καρναβαλίστικο πάρτι

Ξεκινήσαμε ήδη τον προγραμματισμό των εκδηλώσεων για το 2015. Μια από αυτές είναι το καρναβαλίστικο πάρτι που θα πραγματοποιηθεί στις 14 Φεβρουαρίου στο ξενοδοχείο Hilton Park. Το TELETHON υπόσχεται να προσφέρει ένα ξεχωριστό καρναβαλίστικο πάρτι με πολλή διασκέδαση, φαγητό, απεριόριστο ποτό, μουσική με DJ και καλλιτεχνικό πρόγραμμα. Το πάρτι θα έχει μια επιπρόσθετη απόχρωση μιας και θα πραγματοποιηθεί την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου.

Πρόληψη και αντιμετώπιση του καρκίνου

Η διατήρηση της ποιότητας στη ζωή των καρκινοπαθών και των οικογενειών τους και ο σεβασμός στον ασθενή με καρκίνο και στην αξιοπρέπειά του, αποτελούν την αποστολή και φιλοσοφία του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκινοπαθών και Φίλων (ΠΑΣΥΚΑΦ) αντίστοιχα. Όραμα του η Κύπρος απαλλαγμένη από την ασθένεια του καρκίνου.

Αυτοί είναι επίσης και οι παράγοντες που οδήγησαν μια ομάδα ανθρώπων με εμπειρία καρκίνου, τους συγγενείς και φίλους τους, στην ίδρυση του ΠΑΣΥΚΑΦ το 1986. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου

ΑΡΘΡΟ

Γεωργία Ορφανού

Διευθύντρια Μάρκετινγκ ΠΑΣΥΚΑΦ

σήμερα απαρτίζεται από 14 άτομα και Πρόεδρος του Συνδέσμου είναι η Δρ. Άννα Αχιλλεούδη. Ο ΠΑΣΥΚΑΦ εντάχθηκε δυναμικά στον τομέα ανθρωπιστικής προσφοράς με στόχους τη σωστή ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού σε θέματα πρόληψης και έγκαιρης διάγνωσης του καρκίνου, τη συνεχή ενημέρωση και επιμόρφωση του ιατρικού, παραϊατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού στις σύγχρονες αντιλήψεις διάγνωσης και θεραπείας του καρκίνου και την παροχή υπηρεσιών και προγραμμάτων για την κάλυψη των ψυχοκοινωνικών αναγκών των ασθενών από τη στιγμή της διάγνωσης μέχρι και την αποκατάσταση και επαναφορά του ασθενή στο κοινωνικό σύνολο.

Στα 27 χρόνια αδιάλειπτης δράσης του, ο ΠΑΣΥΚΑΦ έχει καταφέρει να δημιουργήσει και να προσφέρει υπηρεσίες ευρω-

παϊκών προδιαγραφών όπως: υπηρεσία ψυχοκοινωνικής στήριξης, υπηρεσία κατ'οίκον νοσηλευτικής φροντίδας, υπηρεσία μεταφοράς ασθενών, υπηρεσία φυσιοθεραπείας και κλινικές λεμφοιδήματος, κλινική διακοπής του καπνίσματος και κέντρα επικοινωνίας και δραστηριοποίησης.

Οι υπηρεσίες στελεχώνονται από επιστημονικό και άλλο προσωπικό όπως: Πατρούς, Νοσηλεύτριες, Φυσιοθεραπεύτριες, Ψυχολόγους – Ψυχοθεραπευτές και Κοινωνικούς Λειτουργούς και προσφέρονται δωρεάν σ' όσους τις χρειάζονται, παγκύπρια. Με στόχο τη μείωση των περιστατικών καρκίνου αλλά και την έγκαιρη διάγνωσή του, ο ΠΑΣΥΚΑΦ πραγματοποιεί σε εταιρείες, οργανισμούς, εκπαιδευτικά κέντρα, οργανωμένα σύνολα και σε κοινότητες παγκύπρια, δωρεάν διαλέξεις για την πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση του ανδρικού, γυναικειού, γυναικολογικού καρκίνου, του καρκίνου του παχέως εντέρου, του δέρματος/μελάνωμα, τη σημασία της υγιεινής διατροφής και άσκησης, της προστασίας των παιδιών από το κάπνισμα κ.α. Ο Σύνδεσμος στηρίζεται οικονομικά από εισφορές και δωρεές από το

κοινό, κληροδοτήματα των εκτιμητών του έργου του ΠΑΣΥΚΑΦ, έσοδα από διάφορες εκδηλώσεις και άλλες δραστηριότητες καθώς και στη συμβολική χορηγία του κράτους, καθώς επίσης και από τα Charity Shops που λειτουργούν στην Πάφο, Λεμεσό, Λάρνακα και Παραλίμνι. Ο ΠΑΣΥΚΑΦ είναι ενεργό μέλος σε παγκόσμιους οργανισμούς στον τομέα της υγείας. Επίσης, συνεργάζεται με διάφορα υπουργεία και πανεπιστήμια στην Κύπρο. Ο ΠΑΣΥΚΑΦ διατηρεί στενή συνεργασία με το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Η συνεργασία αυτή γίνεται μέσω ερευνητικών προγραμμάτων. Συγκεκριμένα ο ΠΑΣΥΚΑΦ επανειλημμένα επιχορήγησε ερευνητικά προγράμματα που εκπονούνται στο Τμήμα Ηλεκτρονικού Μικροσκοπίου/Μοριακής Παθολογίας, του ΙΝΓΚ. Για παράδειγμα, το 1996 ο ΠΑΣΥΚΑΦ επιχορήγησε την αγορά ειδικού εξοπλισμού για την έρευνα σε γονίδια που σχετίζονται με τον κληρονομικό καρκίνο του μαστού. Επίσης, το 2011 επιχορήγησε την έρευνα για την ανακάλυψη γονιδίων/πρωτεϊνών που συμβάλουν στην ανάπτυξη του καρκίνου του μαστού.

Μεσογειακή Διατροφή κατά του Καρκίνου του Μαστού

Πιθανός ρόλος για τη μεθυλίωση του DNA

Ο καρκίνος του μαστού αποτελεί τον πιο συχνό τύπο καρκίνου στις γυναίκες ανά το παγκόσμιο. Η επίπτωση του καρκίνου του μαστού στις ευρωπαϊκές χώρες, διαφέρει σημαντικά από χώρα σε χώρα. Συγκεκριμένα, οι χώρες της Νοτίου Ευρώπης και ιδιαίτερα οι Μεσογειακές (Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Κύπρος), έχουν μειωμένη επίπτωση καρκίνου του μαστού σε σχέση με τις βορειοδυτικές Ευρωπαϊκές χώρες (Εικόνα). Η διατροφή αποτελεί έναν από τους πιο συχνά διερευνόμενους παράγοντες που φέρονται να επηρεάζουν τον κίνδυνο ανάπτυξης καρκίνου του μαστού και μπορεί να εξηγήσει το μοτίβο αυτό στις Ευρωπαϊκές χώρες, αφού οι χώρες που προσκολλούνται στη Μεσογειακή Διατροφή έχουν χαμηλότερη επίπτωση. Σαν μέρος του ερευνητικού έργου του Τμήματος Ηλεκτρονικού Μικροσκοπίου/Μοριακής Παθολογίας του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής, έχουμε διερευνήσει κατά πόσο οι Κύπριες γυναίκες υιοθετούν τη Μεσογειακή διατροφή και αν αυτό συμβάλλει στη μείωση του κινδύνου εμφάνισης καρκίνου του μαστού. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από την έρευνα «ΜΑΣΤΟΣ» που οργανώθηκε από το Τμήμα μας, μεταξύ 2004-2006. Τα αποτελέσματα μας δείχνουν ότι περισσότερο από το 40% του γυναικείου πληθυσμού της Κύπρου, ηλικίας 35-70 χρονών, υιοθετεί τη Μεσογειακή διατροφή.

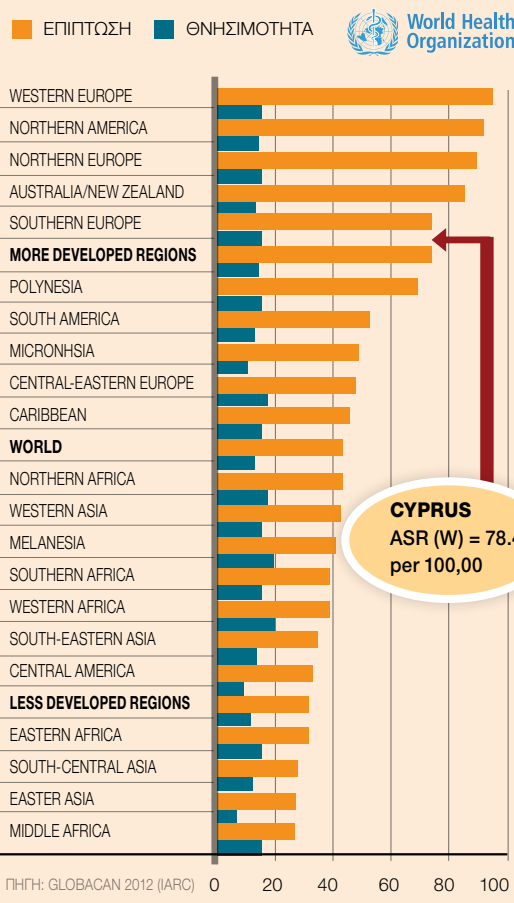
Χρησιμοποιήσαμε μια ειδική στατιστική μέθοδο για ανάλυση των δεδομένων σε κύριες συνιστώσες, δημιουργώντας ένα διατροφικό μοτίβο, συχνό στον κυπριακό πληθυσμό, που εμπερικλείει

ΑΡΘΡΟ

Δρ Χριστιάνα Δημητρίου
 Εργαστηριακός
 Επιστημονικός Λειτουργός
 christianad@cing.ac.cy

Επίπτωση και θνησιμότητα καρκίνου του μαστού ανά γεωγραφική περιοχή

υψηλή κατανάλωση λαχανικών, ψαριού και οσπρίων, τροφές οι οποίες συχνά καταναλώνονται με ελαιόλαδο. Οι γυναίκες οι οποίες είχαν υψηλή κατανάλωση και των τριών πιο πάνω διατροφικών ομάδων, σε συνδυασμό με την υψηλή κατανάλωση φρούτων, είχαν μειωμένο κίνδυνο για καρκίνο του μαστού κατά 33%.

Χρησιμοποιώντας δεδομένα από τη μελέτη του European Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC), σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Imperial College στο Λονδίνο, μελετήσαμε επίσης τους μηχανισμούς μέσω των οποίων η διατροφή μπορεί να ενσωματώνεται βιολογικά στον οργανισμό και στη συνέχεια να επηρεάζει τον κίνδυνο για καρκινογένεση.

Η κανονική ημερήσια κατανάλωση θερμίδων, η υψηλή κατανάλωση φυλικού οξέως καθώς επίσης και η κατανάλωση τροφών πλούσιων σε μεθυλικές ομάδες φάνηκαν να έχουν ευεργετικές επιδράσεις στη μεθυλίωση του DNA. Έτσι φαίνεται ότι η Μεσογειακή Διατροφή μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο καρκινογένεσης μέσω της μεθυλίωσης του DNA, που είναι ένας από τους μηχανισμούς που ελέγχουν τη μεταγραφική ρύθμιση.

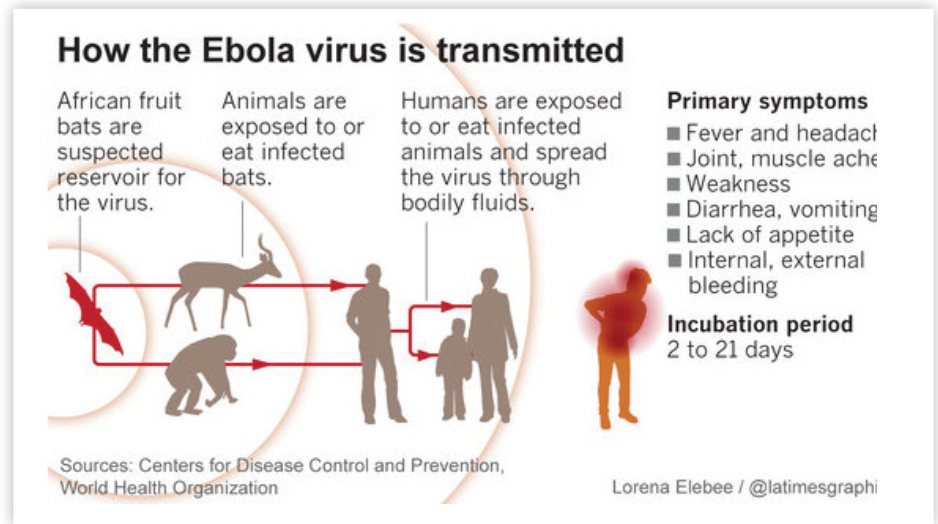
Συμπερασματικά, τα αποτελέσματα μας έδειξαν ότι η Μεσογειακή διατροφή, η οποία φαίνεται να επηρεάζει κυτταρικούς μηχανισμούς όπως η μεθυλίωση του DNA, μπορεί να μειώσει το ρίσκο μιας γυναίκας για καρκίνο του μαστού. Λαμβάνοντας υπόψη τη συχνότητα του καρκίνου του μαστού, ακόμη και μια μικρή μείωση του κινδύνου μεταφράζεται σε αποφυγή αρκετών περιστατικών στον πληθυσμό.

Ebola

Μια καινούρια απειλή στη δημόσια υγεία

ΑΡΘΡΟ Δρ Χριστίνα Χριστοδούλου
Διευθύντρια Τμήματος Μοριακής Ιολογίας
τηλ.: 22392647 | φαξ.: 22 392738
cchristo@cing.ac.cy

Πολλοί από εμάς άκουσαν την ονομασία Ebola πρόσφατα στην τελευταία φοβερή επιδημία που ξέσπασε στη Γουινέα της Δυτικής Αφρικής, το Μάρτιο του 2014. Για πρώτη φορά τον είχαμε «συναντήσει» στο Ζαΐρ, το 1976 όπου η θνησιμότητα που παρουσίασε ήταν γύρω στο 54%. Τα περισσότερα κρούσματα παρουσιάστηκαν στην περιοχή του ποταμού Ebola από τον οποίο ο ιός πήρε στη συνέχεια το όνομά του. Από τότε συνέχισε να παρουσιάζεται σε μορφή επιδημίας με λιγότερα ή περισσότερα θύματα, πάντοτε όμως στη Δυτική/Κεντρική Αφρική. Εντυπωσιακή υπήρξε η παρουσία του στην Ουγκάντα 2000-2001 με 400 ασθενείς από τους οποίους περισσότεροι από 220 απεβίωσαν. Από το 2001-2003 στο Κονγκό όπου και ξαναεμφανίστηκε το 2007 με 187 θανάτους στους 264 ασθενείς. Συνέχισε να εμφανίζεται στη Δυτική Αφρική μέχρι τον Μάρτιο 2014 όπου η επιδημία του άγγιξε τη Γουινέα, τη Λιβερία, τη Σιέρα Λεόνε και λιγότερο τη Νιγηρία. Μέχρι σήμερα παρουσιάζονται sporadικά κρούσματα εκτός από τις πιο πάνω χώρες και στη Σενεγάλη και στο Μάλι. Η θνησιμότητα του έχει φτάσει το 71% και σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ασθένησαν περισσότεροι από 21.000 άνθρωποι και οι νεκροί πλησιάζουν τους 8.400. Ο ιός ανήκει στην οικογένεια του Filoviridae. Το πρώτο στέλεχος της οικογένειας αυτής ήταν ο Marburg, ιός που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στο νοσοκομείο Marburg στη Γερμανία το 1967. Ο ιός μόλυνε εργάτες εργαστηρίου παραγωγής εμβολίων. Οι φορείς ήταν πιθήκοι που εισήχθησαν από την Αφρική για έρευνα και παραγωγή εμβολίων. Το δεύτερο στέλεχος των Filoviridae, παρουσιάζεται το 1976 και αυτός είναι ο Ebola. Ανήκει στην τάξη των Mononegavirales. Έχει μη-κατατετμημένο, αρνητικής πολικότητας RNA σε καψίδιο περικλειόμενο από πρωτεϊνικό φάκελο με διάμετρο 80nm. Το μήκος του ποικίλει και μπορεί να φτάσει μέχρι 14.000nm. Γι' αυτό και στο μικροσκόπιο παρουσιάζεται σαν κλωστή. Η μετάδοση του ιού γίνεται μέσω υγρών του σώματος όπως αίμα, σάλιο κτλ. μετά από απευθείας

επαφή με μικροεκδορές στο δέρμα και στους βλεννογόνους. Για να γίνει μετάδοση του στους ανθρώπους επιβάλλεται είσοδος του ιού από το ζωικό βασίλειο. Όταν κάποιος μολυνθεί από τον ιό Ebola η περίοδος επώασης κυμαίνεται από 2 μέχρι 21 μέρες. Εμφανίζονται συμπτώματα κοινού κρουολογήματος που συμπληρώνονται από εμετούς και διάρροιας, παρουσιάζεται υψηλός πυρετός και αιμορραγικά γεγονότα τα οποία οδηγούν σε ανεπάρκεια οργάνων. Τα συμπτώματα όπως και η χρονολογική τους σειρά πολλές φορές ποικίλουν π.χ. παρουσιάζονται έντονα εξανθήματα τα οποία συνοδεύονται σε πολύ λίγες μέρες από αιμορραγίες στο γαστροεντερικό. Επέρχεται σύντομα ο θάνατος ο οποίος τις περισσότερες φορές οφείλεται στις εκτεταμένες αιμορραγίες και τη γενικευμένη ανεπάρκεια οργάνων. Ο Ebola έχει 5 διαφορετικούς υπότυπους: Sudan (SUDV), Zaire (EBOV), Bundibugyo (BDBV) και Tai Forest

(TAFV). Ο πέμπτος, ο Reston (RESTV) δεν είναι παθογόνος για τον άνθρωπο. Όσον αφορά τους τέσσερις υπότυπους η τοξικότητα τους ποικίλει από τύπο σε τύπο και η θνησιμότητα που προκαλούν (CFR: case fatality rate) κυμαίνεται από 38-79%. Μέχρι σήμερα αυτή η ομάδα ιών παρουσιάζει επιδημίες που παραμένουν στη Δυτική Αφρική και έχουν υψηλή θνησιμότητα. Είναι λοιπόν απαραίτητο να εφαρμόζονται αυστηρά μέτρα ασφάλειας: με προσπάθειες περιορισμού της μετάδοσης του και ιδιαίτερη προσοχή στο επίπεδο των νοσοκομείων όπου περιθάλπονται ασθενείς μιας και δεν υπάρχουν ούτε φάρμακα αλλά ούτε εμβόλια γι' αυτόν. Έχουμε λοιπόν άμεση ανάγκη από στρατηγική, οικονομική υποστήριξη και πολιτική θέληση ώστε από το επίπεδο έρευνας η θεραπευτική και η προετοιμασία εμβολίων να κινηθούν γρήγορα ώστε να σταματήσει η πορεία του ιού.

Feldmann H. et al. Lancet. 2011 March 5; 377(9768): 849-862 doi:10.1016/S0140-6736(10)60667-8
Goeijenbier M. et al. The Netherlands Journal of Medicine. 2014 Nov;72(9):442-8.
Chippaux JP. et al. Journal of Venomous Animals and Toxins Including Tropical Diseases. 2014 Oct 3;20(1):44. doi: 10.1186/1678-9199-20-44.
Chowell G. et al. BMC Medicine. 2014 Oct 10;12(1):196.